

Brüsszel, 2019. január 21.
(OR. en)

5441/19

Intézményközi referenciaszám:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Biz. dok. sz.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb ékei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról – Az elnökség tájékoztatója

1. A Bizottság 2018. június 1-jén közzétett három, a KAP jövőjére vonatkozó jogalkotási javaslatot. A közös piacszervezésről szóló rendeletre irányuló javaslat több, a borágazatot érintő módosítást tartalmazott. Ezek között a borszőlőfajtákra vonatkozó javaslat tűnik a leginkább vitatottnak. A Bizottság ugyanis javaslatában lehetővé kívánja tenni a tagállamok és a borágazat számára a következő borszőlőfajták használatát:

– a *Vitis labrusca* fajhoz tartozó fajták,

- a Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton és Herbemont szőlőfajták, amelyek használatát évekkal ezelőtt olyan okokból tiltották, amelyek egyesek szerint már nem érvényesek,
- a *Vitis vinifera* és más *Vitis* fajok keresztezéséből létrejött hibrid fajták az oltalom alatt álló eredetmegjelölések (OEM) esetében, ahogy az az oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ) esetében már most is lehetséges.

A Bizottság e lehetőségek bevezetését gazdasági és környezeti szempontokkal indokolja. A hibrid fajták és a *Vitis labrusca* fajhoz tartozó fajták ugyanis jobban alkalmazkodnak az éghajlatváltozáshoz, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy jobban életben maradnak zord időjárási viszonyok – például szárazság és magas hőmérsékletek – mellett. A legtöbb esetben ellenállóbbak a betegségekkel szemben is, így többek között az olyan gyakori szőlőbetegségekkel és -károsítókkal szemben, mint a szőlőperonoszpóra, a szőlőlisztharmat, a bortrítisz és a filoxéra. Ez a tulajdonság közvetlen hatással van a használt peszticidek mennyiségére, amely jelentősen csökkenthető, ez pedig kedvezően hat a környezetre és a mezőgazdasági termelők haszonkulcsára.

2. A borágazatot érintő rendelkezéseket, konkrétan a borszőlőfajtákkal kapcsolatos kérdéseket a mezőgazdasági termékekkel foglalkozó munkacsoport első alkalommal 2018 szeptemberében tárgyalta. A delegációk hozzászólásaikban és írásos észrevételeikben – az e fajták bevezetéséből eredő esetleges egészségügyi és növényegészségügyi kockázatokra hivatkozva – meglehetősen határozott ellenállást tanúsítottak e javaslattal szemben. A témát 2018 novemberi ülésén a Mezőgazdasági Különbizottság tovább vizsgálta, amikor is az osztrák elnökség három kérdést javasolt annak pontosabb felmérésére, hogy mekkora a bizottsági javaslatban foglalt három kérdéses elem támogatottsága. A vita nyomán éles választóvonal mutatkozott a – javaslatot határozottan ellenző – fő bortermelő országok és a többi tagállam véleménye között, amelyek készek elfogadni azt, vagy rugalmasan állnak a kérdéshez. A javaslatot támogatni kész delegációk legfőbb szempontként környezeti megfontolásokat vetettek fel, valamint azt, hogy nincsen semmiféle tudományos bizonyíték a múltban említett lehetséges egészségügyi kockázatokra. Ezenfelül néhányan kiemelték, hogy a bizottsági javaslat nem kötelezi a tagállamokat e fajták engedélyezésére, csupán lehetőséget ad nekik erre, amit meglátásuk szerint nyitva kell hagyni. A javaslatot ellenző országok többnyire az európai borminőség csökkenésének kockázatával érveltek.

3. Az osztrák elnökség által 2018 decemberében szervezett borászati szeminárium alkalmával több előadó is tudományos és történeti tényekkel támasztotta alá e fajták bevezetésének előnyeit és hátrányait.

Egyfelől azzal érveltek, hogy e fajták haszonnal járhatnak mind a termelők, mind a fogyasztók számára, mégpedig azáltal, hogy jelentősen csökkentenék a felhasznált peszticidek mennyiségét, ezáltal pozitív hatást gyakorolva a környezetre és a mezőgazdasági termelők haszonkulcsára.

Másfelől viszont hangsúlyozták, hogy a *Vitis labrusca* fajhoz tartozó szóban forgó fajták és a hat tiltott fajta engedélyezése a borászati termékek minőségének romlásához vezetne, ezáltal pedig gyengítené az európai borok hatalmas erőfeszítések és jelentős pénzügyi erőforrások árán megszerzett jó hírnevét. Az e fajtákból előállított borok nem versenyképesek, és nem felelnek meg az európai és a nemzetközi fogyasztói elvárásoknak.

Végezetül pedig a betegségekkel szemben rezisztens szőlőfajtákról és a jövő szőlőültetvényeiről szóló előadás nyomatékosította az ágazatban folyó további kutatás és innováció szerepét, valamint azt, hogy a peszticidek használatához kötődő negatív hatások némelyikének ellensúlyozása érdekében új, genetikailag rezisztens fajtákat kell találni.

Korunk technológiai fejlődése és a mai szaktudás mellett számos lehetőség nyílik borászati kutatásokra és olyan új, fenntartható, az agronómiai feltételekhez jobban alkalmazkodni tudó borszőlőfajták nemesítésére, amelyek kiválasztására megfelelő módon, a bor ízminőségét figyelembe vevő szempontok alapján kerülhetne sor.

*

* *

A fentiek alapján a Tanács január 28-i ülésén arra fogjuk kérni a minisztereket, hogy folytassanak eszmecserét a következő kérdések alapján:

1. kérdés: A borászati szemináriumon elhangzott előadásokban és az azt követően kiosztott dokumentumokban foglalt érveket figyelembe véve kész lenne-e elfogadni a piac megnyitását a Vitis labrusca fajhoz tartozó borszőlőfajták, illetve a hat tiltott fajta előtt? Vagy inkább a jelenlegi helyzetet tartaná fenn e borszőlőfajták tekintetében?

2. kérdés: Az előző kérdés fényében egyetért-e azzal, hogy a Vitis vinifera és a Vitis nemzetség más fajainak keresztezéséből származó borszőlőfajták engedélyezhetők oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott borokban?
